

Na osnovu člana 17 stav 1 tačka 1 Zakona o Centralnoj banci Crne Gore (»Sl. list RCG« br. 52/00 i br. 47/01), Savjet Centralne banke Crne Gore je, na sjednici održanoj 20.12.2007. godine, utvrdio:

POLITIKU CENTRALNE BANKE U 2008. GODINI

Polazeći od dostignutog nivoa razvijenosti finansijskog sistema, najbolje međunarodne prakse, ustavnih obaveza i zakonskih ovlašćenja, Centralna banka Crne Gore će u 2008. godini:

1. raditi na unapređivanju regulatornog okvira, poboljšanju upravljanja svim rizicima, jačanju korporativnog upravljanja u bankama, stvaranju uslova za postepenu implementaciju principa i standarda Bazela II kako bi očuvala postignutu stabilnost bankarskog sistema, imajući u vidu njegov značaj za očuvanje finansijske stabilnosti i ulogu jednog od najvažnijih pokretača privrednog sistema;
2. kontinuirano pratiti, istraživati i analizirati sve segmente ekonomskog sistema i širiti oblasti koje će biti predmet monetarne i finansijske statistike davati preporuke za podsticanje ekonomskog razvoja i raditi na održavanju finansijske stabilnosti;
3. održavati efikasan i stabilan platni promet u zemlji i učestvovati u kreiranju regionalnog platnog prometa na bazi kliringa u cilju stvaranja jeftinijeg i bržeg platnog prometa sa inostranstvom;
4. aktivnom politikom obavezne rezerve uticati na poboljšanje ročne usklađenosti izvora i plasmana bankarskog sistema, kao i na likvidnost bankarskog sistema, i kontrolisati kreditnu ekspanziju u cilju održavanja finansijske stabilnosti;
5. unapređivati kvalitet postojećih usluga, uspostavljati i obavljati nove poslove bankara i fiskalnog zastupnika organa i organizacija Crne Gore, kao i unapređivati upravljanje sredstvima rezervi;
6. unapređivati saradnju sa međunarodnim finansijskim institucijama, međunarodnim organizacijama, centralnim bankama i aktivno učestvovati u procesu pristupanja Crne Gore EU;
7. podizati nivo specijalističkih znanja zaposlenih, podsticati njihovo usavršavanje i kontinuirano unapređivati tehničku opremljenost;
8. voditi politiku visokog nivoa transparentnosti i na blagovremen, nediskriminatoran i potpun način informisati javnost o svojim aktivnostima na realizaciji ciljeva.

1. U cilju održavanja postignute stabilnosti bankarskog sektora, dodatnog unapređivanja upravljanja svim rizicima, jačanja korporativnog upravljanja u bankama i dalje postepene implementacije principa i standarda Bazela II, Centralna banka će aktivnosti posebno usmjeriti na:

- a. unapređivanje regulatornog okvira kroz donošenje odgovarajuće podzakonske regulative, nakon donošenja novog Zakona o bankama, za postepenu tranziciju ka Bazelu II odnosno implementaciju Direktive o adekvatnosti kapitala (CRD);
- b. realizaciju politike opreznog licenciranja banaka i izdavanju odobrenja odnosno saglasnosti, koje će obezbijediti jačanje korporativne kulture, konkurentnosti i preventivnu zaštitu deponenata, sa jasnom preferencijom da dominantni osnivači budu druge dobro kontrolisane banke;
- c. jačanje kontrole na bazi rizika sa dominantnom ulogom portfolio menadžment pristupa u superviziji banaka i unapređivanjem saradnje sa supervizorskim autoritetima matičnih zemalja (»home & host«);
- d. unapređivanje metoda i tehnika stresnog testiranja banaka kako bi se pravovremeno sagledali uticaji identifikovanih rizika na sistem (sistemski rizik) i preduzele aktivnosti ka njihovom usmjeravanju u poželjnom pravcu;
- e. uspostavljanje i razvijanje saradnje i razmjene podataka sa drugim regulatornim tijelima u zemlji u funkciji jačanja supervizije na konsolidovanoj osnovi;
- f. razvijanje sistema specijalističkih kontrola sa posebnim naglaskom na kontrolama kreditnog rizika i razmjeni podataka sa bankama preko Regulatornog kreditnog biroa;
- g. kontrolu usklađenosti politika i procedura i ispunjavanju obaveza vezano za sprečavanje pranja novca i finansiranje terorizma;
- h. jačanje uloge banaka u podizanju kvaliteta računovodstvenih izvještaja privrede;
- i. imenovanje bankarskog ombudsmana i stvaranje neophodnih uslova za početak njegovog rada.

2. U cilju donošenja efikasnih mjera za održavanje finansijske stabilnosti i davanja preporuka za podsticanje ekonomskog razvoja, kontinuiranog analiziranja i istraživanja stanja u realnom, finansijskom i ostalim djelovima ekonomskog sistema, Centralna banka će:

- a. inicirati izmjene postojeće regulative radi stvaranja uslova za nesmetano obavljanje nove ustavne funkcije – održavanje finansijske stabilnosti;
- b. raditi na formiranju Nacionalnog nadzornog komiteta kako bi, kao ustavni čuvar finansijske stabilnosti, u prelaznom periodu sinhronizovala aktivnosti različitih supervizora i radila na unapređenju njihove efikasnosti;
- c. pratiti kretanja u svim segmentima koji mogu uticati na finansijsku stabilnost, aktivno učestvovati i podržavati programe strateškog razvoja i mjere ekonomske i drugih politika i, po potrebi, preduzimati mjere iz svoje nadležnosti, odnosno predlagati mjere čija primjena nije u njenoj nadležnosti;
- d. pratiti makroekonomska kretanja u Crnoj Gori, prikupljati relevantne statističke podatke i sprovoditi redovne ekonomske i ekonometrijske analize u monetarnoj, finansijskoj, fiskalnoj, realnoj sferi, kao i u domenu međunarodnih ekonomskih odnosa posebno analizirati mogućnosti za održavanje makroekonomske stabilnosti i ispunjenje mastrihtskih kriterijuma;
- e. prikupljati podatke i pratiti kretanja u platnom bilansu Crne Gore i po potrebi predlagati korektivne mjere;
- f. pratiti međunarodna iskustva, naročito iskustva zemalja iz regiona, zemalja koje su uspješno okončale proces pristupanja EU, kao i dolarizovanih zemalja, u primjeni mjera ekonomske i monetarne politike u funkciji sagledavanja mogućnosti i efikasnosti njihove implementacije kod nas;
- g. korišćenjem makroekonomskog modela za Crnu Goru i izradom studija analizirati uticaj postojećih instrumenata monetarne i ekonomske politike, kao i mogućnost razvoja i primjene novih instrumenata u uslovima eurizacije;
- h. sagledavati i ukazivati na nedostatke u postojećoj statističkoj, metodološkoj i institucionalnoj osnovi za vođenje ekonomske politike i davati preporuke za njihovo prevazilaženje;
- i. proširiti oblast finansijske statistike, prije svega na one oblasti koje su od značaja za praćenje i očuvanje finansijske stabilnosti.

3. U cilju održavanja efikasnog i stabilnog platnog prometa i njegovog daljeg razvoja, Centralna banka će raditi na:

- a. donošenju podzakonske regulative, nakon usvajanja Zakona o platnom prometu u zemlji;
- b. daljem unapređivanju funkcionisanja međubankarskog platnog sistema;

- c. daljem unapređivanju usluga u obavljanju platnog prometa u zemlji za klijente Centralne banke;
- d. daljem razvoju platnih sistema u zemlji, u skladu sa preporukama relevantnih međunarodnih organizacija, kao i međunarodnim standardima i praksom savremenih platnih sistema;
- e. implementaciji novog informacionog sistema za sprovođenje prinudne naplate, radi funkcionalnog unapređivanja, povećanja stabilnosti i efikasnost izvršenja prinudne naplate.

4. U cilju daljeg unapređivanja institucionalnih i drugih preduslova vezanih za praćenje likvidnosti bankarskog sistema i upravljanja deviznim rezervama Crne Gore, Centralna banka će:

- a. kontinuirano analizirati i implementirati politiku obavezne rezerve, uz postepeno prilagođavanje preporukama i standardima obavezne rezerve koji se primjenjuju u Euro zoni;
- b. implementirati Sporazum o kliringu međunarodnih plaćanja, kojim će se omogućiti efikasniji, brži i jeftiniji platni promet sa inostranstvom;
- c. pratiti i analizirati međunarodna iskustva i u skladu sa njima vršiti unapređivanje obavljanja platnog prometa sa inostranstvom;
- d. raditi na unapređivanju regulative kojom se definišu uslovi za davanje kredita bankama za održavanje likvidnosti;
- e. uvoditi nove instrumente i tehnike u cilju što efikasnijeg upravljanja sredstvima deviznih rezervi;
- f. obezbjeđivati potrebne količine i apoenske strukture novčanica i kovanog novca u eurima za potrebe banaka, finansijskih i drugih institucija.

5. U cilju kontinuiranog unapređivanja kvaliteta postojećih usluga, uspostavljanja i obavljanja novih poslova bankara i fiskalnog zastupnika organa i organizacija Crne Gore, Centralna banka će:

- a. ažurno evidentirati, transferisati i obračunavati kamate na sredstva Ministarstva finansija, Fonda za zaštitu depozita i ostalih organa i organizacija, koja su deponovana kod Centralne banke;
- b. za potrebe organa i organizacija Crne Gore obezbijediti efikasan platni promet sa inostranstvom u skladu sa svjetskim bankarskim standardima;
- c. razvijati aktivnosti u cilju jačanja postojećih i uspostavljanja novih korespodentskih odnosa sa stranim bankama i finansijskim institucijama;

- d. obavljati za potrebe Vlade poslove u vezi sa primarnom prodajom državnih hartija od vrijednosti;
- e. dalje jačati saradnju i obavljati odgovarajuće transakcije sa MMF-om, Svjetskom bankom i drugim međunarodnim finansijskim institucijama.

6. U cilju unapređivanja saradnje sa međunarodnim finansijskim institucijama i međunarodnim organizacijama, Centralna banka će:

- a. razvijati saradnju sa Međunarodnim monetarnim fondom (MMF) i obavljati sve poslove i finansijske transakcije u ime Crne Gore, stvarati uslove za obavljanje funkcije depozitara novčanih sredstava MMF-a i obavljati funkciju guvernera u MMF-u;
- b. nastaviti saradnju sa Svjetskom bankom, kako kroz obavljanje funkcije depozitara novčanih sredstava Međunarodne banke za obnovu i razvoj (IBRD), Međunarodne finansijske korporacije (IFC), Međunarodne organizacije za razvoj (IDA) i Agencije za garantovanje investicija (MIGA), tako i kroz saradnju i ispunjavanje obaveza koje su uslov za korišćenje finansijske podrške Svjetske banke u okviru aktuelnih aranžmana;
- c. aktivno učestvovati u procesu pridruživanja Evropskoj uniji, shodno nadležnostima Centralne banke, kroz realizaciju saradnje sa Evropskom komisijom i iniciranjem novih vidova saradnje sa organima Evropske unije, prije svega sa Evropskom centralnom bankom;
- d. slijediti preporuke MMF-a iz programa ocjene finansijske stabilnosti (FSAP), kao i ostalih dokumenata MMF-a i Svjetske banke;
- e. razvijati saradnju sa susjednim zemljama, kao nastavak već postojećih geografskih, istorijskih, ekonomskih, trgovinskih i institucionalnih veza;
- f. pratiti aktivnosti međunarodnih organizacija kroz uspostavljanje neposrednog kontakta, učešće u radu radnih tijela i skupština, kao i kroz organizovanje međunarodnih konferencija;
- g. inicirati i razvijati poslovne veze i strateška partnerstva sa drugim centralnim bankama i finansijskim tijelima kroz potpisivanje Memoranduma o saradnji u oblasti supervizije banaka;
- h. aktivnim učešćem eksperata Centralne banke na sastancima, forumima i konferencijama međunarodnih organizacija, posvećenim globalnoj finansijskoj stabilnosti, raditi na daljoj afirmaciji Centralne banke na međunarodnom planu.

7. Za podizanje nivoa specijalističkih znanja zaposlenih, podsticanja njihovog usavršavanja i kontinuiranog unapređivanja tehničke opremljenosti, Centralna banka će nastaviti aktivnosti na:

- a. podizanju nivoa specijalističkih znanja kroz organizovanje seminara, treninga, programa obuke, inovativnih programa i na druge načine, te prenosom stečenih znanja kako na vertikalnom nivou (od viših ka nižim hijerarhijskim nivoima), tako i na horizontalnom nivou;
- b. unapređivanju sistema upravljanja ljudskim resursima i afirmaciji sistema upravljanja učinkom;
- c. razvijanju mehanizama motivisanja i nagrađivanja zaposlenih koji postižu najbolje rezultate;
- d. pomaganju u razvoju karijere, kako kroz stipendiranje zaposlenih tako i stipendiranjem najboljih studenata, kao i nagrađivanjem najboljih radova iz oblasti monetarne teorije i politike i bankarstva;
- e. razvijanju metodologije za upravljanje i kontrolu sistema kvaliteta i sigurnosti i metodologije za upravljanje IT projektima i obezbjeđivanju obuke kadrova za adekvatnu primjenu takvih rješenja u praksi;
- f. unapređivanju bezbjednosti i raspoloživosti informacionog sistema, primjeni savremenih rješenja za nadzor i kontrolu saobraćaja u računarskoj mreži CBCG;
- g. unapređivanja efikasnosti primjene postojećeg informacionog sistema u poslovanju kroz razvoj i implementaciju aplikacija za podršku poslovanja.

8. U cilju podizanja nivoa informisanosti o aktivnostima i ulozi Centralne banke kao važne institucije sistema, kao i analize stavova javnog mnjenja, Centralna banka će:

- a. obavještavati javnost o redovnim aktivnostima i promovisati stabilnost finansijskog sistema u funkciji davanja doprinosa nacionalnoj debati o ekonomskoj politici i značaju finansijske stabilnosti i fiskalne discipline;
- b. edukovati javnost o njenoj funkciji i ulozi radi podizanja nivoa ekonomskog znanja u društvu i boljeg razumijevanju funkcija Centralne banke i centralnog bankarstva uopšte;
- c. unapređivati komunikaciju sa ukupnom javnošću – partnerima, građanima, domaćim i stranim medijima, kao i svim ostalim interesnim grupama;

- d. kao institucija sa naglašenom društvenom odgovornošću, kroz javno učešće u brojnim društvenim i socijalnim aktivnostima, doprinosti jačanju civilnog društva i pomagati razvoj svih nacionalnih resursa;
- e. redovno ažurirati web prezentaciju kao još jedan važan vid komunikacije s javnošću, koji u svakom trenutku pruža relevantne, precizne i aktuelne informacije, stavove i analize;
- f. raditi na unapređenju interne komunikacije u okviru Centralne banke kroz pokretanje intraneta, kao brzog i efikasnog načina komuniciranja.

U skladu sa očekivanjem da će u 2008. godini biti donijet novi Zakon o Centralnoj banci Crne Gore, fokus aktivnosti Centralne banke će biti u prilagođavanju funkcionisanja novom zakonu, odnosno najboljoj međunarodnoj praksi na kojoj bi trebao da bude baziran.

SAVJET CENTRALNE BANKE CRNE GORE

P.br. 0101- 2933/9 - 6 -2007
Podgorica, 20.12.2007.

Predsjednik Savjeta
Ljubiša Krgović, s.r.